

Naam: _____

Herhalingsbundel taalbeschouwing

januari 2025

Kimberley Tydtgat
Mies Vermeylen

- Ik kan alle woorden van de voorbije thema's uitleggen in eigen woorden en hierbij een eigen voorbeeld geven.
(**woordenlijsten** themabundel helden, klimaat, Kuifje en talenten)
- Ik kan het onderwerp, de persoonsvorm en het gezegde aanduiden (themabundel helden)

Tip!

De **persoonsvorm** (PV) vind je door van de zin een 'ja/nee - vraag' te maken.

Het eerste woord is dan de PV.

Bijvoorbeeld: Hij heeft zijn voetbal gekregen. → **Heeft** hij zijn voetbal gekregen?

Onderwerp vind je door te vragen 'wie' of 'wat' + PV?

Bijvoorbeeld: Wie heeft zijn voetbal gekregen? → **hij**

1. Onderstreep het onderwerp in het geel en de persoonsvorm in het rood.

Mama **zal** morgen voor mijn verjaardag een lekkere taart bakken.

Mijn broer **is** gisteren met zijn fiets gevallen.

Ik **lees** het liefst spannende detectiveverhalen.

Hij **heeft** vorige week met de loterij een mooie prijs gewonnen.

Ik **wil** later astronaut worden.

Als het regent, **vervelen** de kinderen zich.

De oma van Jef **heeft** haar hand gebroken door te vallen.

Mijn juf **geeft** vaak te veel huiswerk.

Jullie **moeten** goed uitkijken op straat!

Gezegde = de rest van de zin:

In een zin herken je meestal twee delen: **een onderwerp** (wie het doet, wie of wat het is) en een **gezegde** (wat men zegt over het onderwerp).

Werkwoordelijk gezegde: werkwoorden zeggen wat het onderwerp **doet**.

Naamwoordelijk gezegde: werkwoorden zegt wat het **onderwerp is of wordt**.

Bijvoorbeeld: Achraf **vindt** een mooi horloge op straat. (werkwoordelijk gezegde)

Djouma is moe. (naamwoordelijk gezegde)

2. Onderstreep het gezegde in blauw. Schrijf achter de zinnen of het een WWG of NWG is.

Natuurkunde is een wetenschap. NWG

Juf Kimberley werkt graag in de Wasbar. WWG

Een orkest wordt geleid door een dirigent. WWG

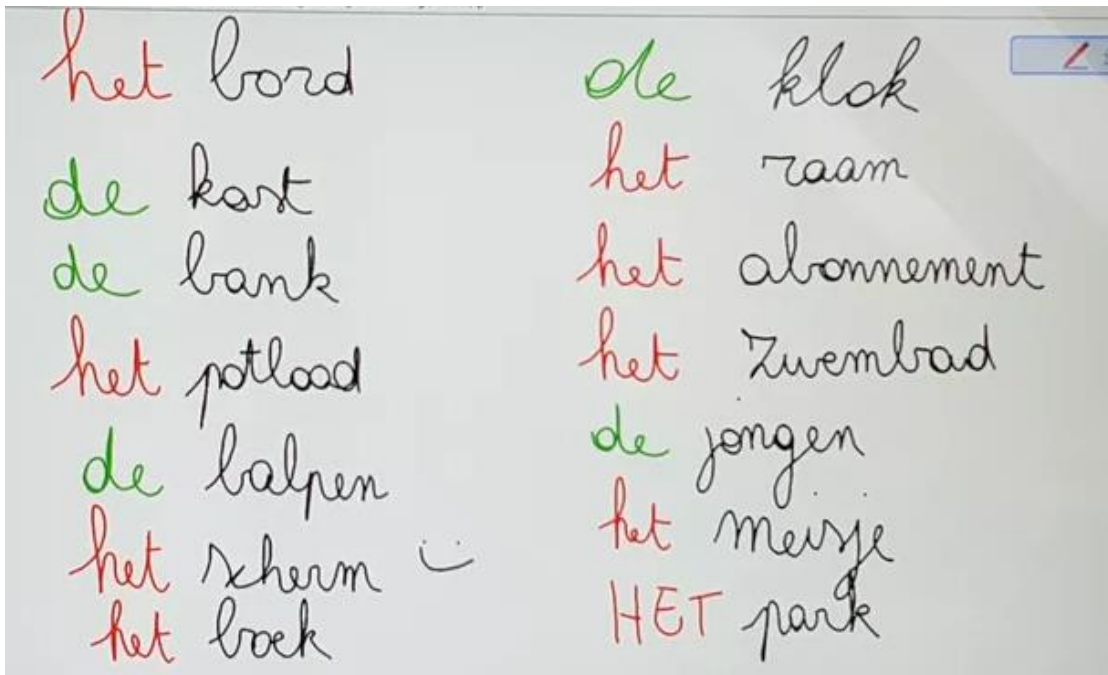
Een kudde is een groep dieren die bij elkaar horen. NWG

3. Duid aan: onderwerp (geel), persoonsvorm (rood), gezegde (blauw) en schrijf naast elke zin WWG of NWG.

1. De vrouwen zitten 's zondags altijd in het café. WWG
2. De vrouwen van de Kampioenen drinken er thee of koffie. WWG
3. Xavier drinkt na elke match graag dagschotels. WWG
4. Na de training smaken dagschotels heerlijk! WWG
5. Elke avond voetbalt Pol op het veld. WWG
6. Tijdens de training voetballen Pol en zijn kameraden naast het café. WWG
7. Ooit worden de Kampioenen nog eens echt kampioen! NWG

- Ik kan de juiste lidwoorden bij de zelfstandige naamwoorden plaatsen. (Online oefeningen via Moodlecloud)

Hierbij onthoud ik:

De-woorden

1. Woorden voor personen, bergen of rivieren.
2. Woorden die in het meervoud staan.
3. Woorden voor vruchten of bomen.
4. Letters en cijfers.

Het-woorden

1. Alle verkleinwoorden.
2. Woorden die eindigen op -isme, -ment, -sel en -um.
3. Woorden die beginnen met be-, ge-, ver- en ont-.
4. Namen van talen, metalen en windrichtingen.

Kijk maar eens naar deze voorbeelden

de opa

de Alpen

de Rijn

de tafels

de huizen

de eik

de peer

de derde

de negen

de bergen

het meisje

het toerisme

het cement

het voedsel

het centrum

het begin

het ontbijt

het Frans

het ijzer

het noorden

een vriend

een muis

een beker

een getal

een meneer

- Ik kan woordsoorten benoemen (lidwoord, zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord, werkwoord en aanwijzend voornaamwoord)

Vul aan met het goede lidwoord.

Op een mooie zomerdag gingen we naar het subtropisch zwembad. We gingen met de auto. Toen we aankwamen bij het zwembad stond er een lange rij mensen voor de kassa. Daardoor moesten we lang wachten.

Eindelijk waren we binnen!

De kleedkamers waren in verschillende kleuren geverfd. het zwembad was super! Er was een lange glijbaan en een wildwaterbaan. Ik sprong van de hoogste duikplank.

Na onze leuke zwempartij gingen we nog een ijsje eten. Daarna gingen we weer naar huis. Ik was zo moe dat ik in de auto in slaap viel.

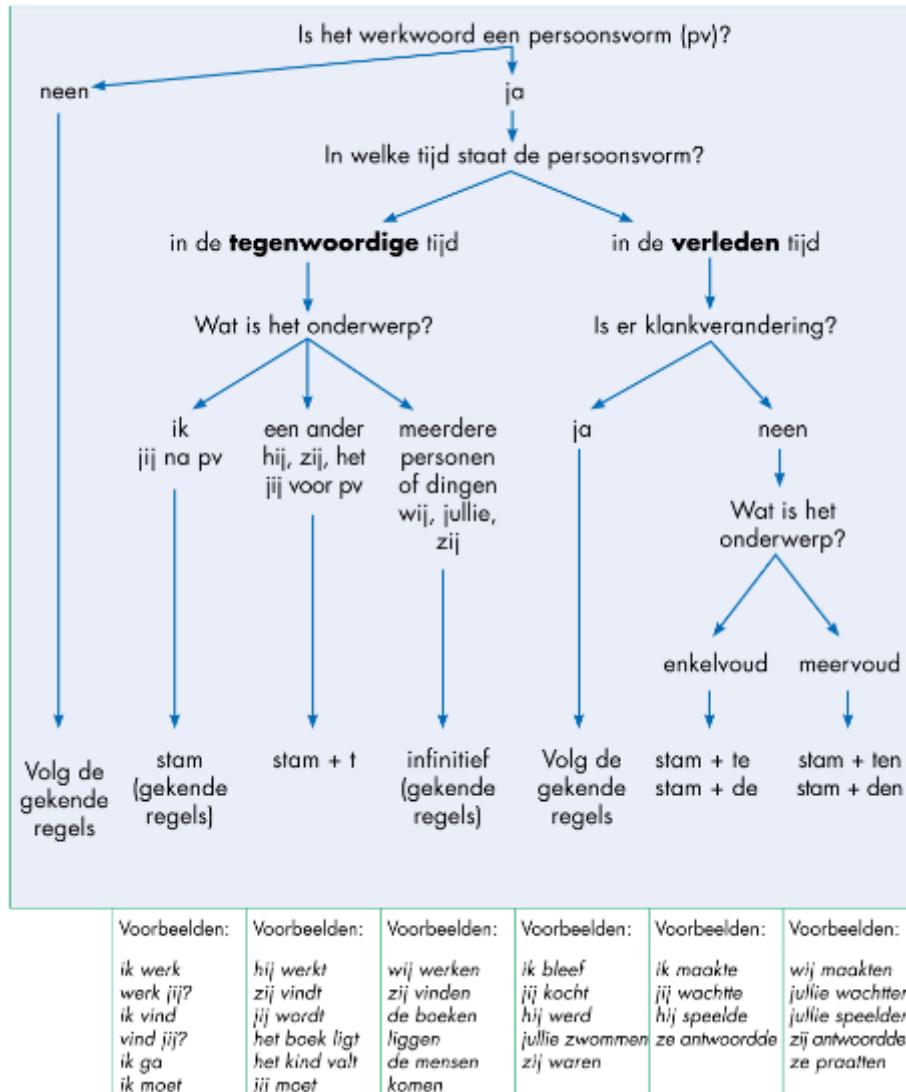
Kleur zelfstandige naamwoorden zwart en de bijvoeglijke naamwoorden groen.

De aarde, de zon en alle andere hemellichamen in onze buurt vormen samen het zonnestelsel. In het midden ervan bevindt zich de **enorme** vuurbol van de zon. Eromheen draaien acht planeten. Daarbij komen nog talloze kometen en meteorieten. Om de meeste planeten draaien ook nog hemellichamen. Om onze aarde draait de maan. Ook andere planeten hebben manen. Sommige planeten, bijvoorbeeld Saturnus, hebben ook nog **prachtige** ringenstelsels.

- Ik kan werkwoorden vervoegen in de tegenwoordige of verleden tijd met behulp van mijn werkwoordenschema.

4. Vervoeg volgende werkwoorden in de gevraagde tijd. Maak gebruik van het werkwoordenschema!

Hoe schrijf je werkwoorden?

Vervoeg de werkwoorden in **tegenwoordige** tijd:

besteden   Ik besteed elke week 3u aan mijn hobby.

besteden   Simon besteedt te weinig tijd aan zijn huiswerk.

besteden   Hopelijk besteedt je zus er genoeg tijd aan.

raden   Ik raad het al!

raden   Dirk raadt het antwoord meteen.

raden Raadt je nicht altijd het antwoord?
braden Oma braadt een kip aan het spit.
braden Ik braad de kip op mijn eigen manier.
braden Gelukkig braadt mijn mama altijd kalkoen met Kerstmis.

beantwoorden Lotte beantwoordt de vraag correct.
beantwoorden Beantwoord jij de vraag eens!
beantwoorden Ik beantwoord aan de doelen.

schudden Ik schud de oplossing zo uit mijn mouw.
schudden De man schudt eens goed de appelsap.

vermoeden Vermoedt je broer iets?
vermoeden De juf vermoedt dat Elke spiekt.

landen Het vliegtuig landt in Zaventem.
landen Landt je vliegtuig in Zaventem?
landen Ik land in Schiphol.

telefoneren Mama telefoneert met de dokter.
drinken Elke morgen drink ik een glas melk.
zwemmen Jan en Els zwemmen graag in de zee.
spelen Wij spelen verstoppertje!
vinden Je vindt de betekenis in het woordenboek.
veranderen Wat jammer dat het weer verandert .
zorgen Jullie zorgen goed voor die vogels.
vermoeden Ik vermoed dat het een beetje meer is.
bezoeken Vanavond bezoeken mijn papa en ik een museum.
mogen De kinderen mogen niet in de tuin spelen.

Vervoeg de werkwoorden in **verleden** tijd:

plakken   Waarom plakte jij de stickers niet in?

denken   De kinderen dachten gisteren dat de school dicht was.

duiken   De honden doken in het water toen ze een eend zagen.

antwoorden   Toen antwoordden Rens en Maja op de vraag.

verblijven   Onze katten verbleven vorige week bij mijn oma.

glijden   Toen gleed jij de verkeerde kant op.

vinden   Jij vond er vorig jaar ook niks aan.

roeren   Timon roerde gisteren de melk door de koffie.

stoppen   De buurman stopte zijn afval in onze vuilnisbak.

fietsen   Janne fietste gisteren door de regen naar huis.

parkeren   Vroeger parkeerde jij je fiets altijd in de tuin.

lijken   Afgelopen dinsdag leken Kim en Ruud plezier te hebben.

lijken   Josse leek afgelopen jaar niet op zijn gemak.

vergeten   Vorige week vergat jij naar de zwembad te gaan.

beleven   Toen beleefde ik een grappig avontuur.

zwijgen   Toen zweeg jij zodat we de juf konden horen.

flossen   Gisteren floste jij erg lang.

geven   Gaf jij gisteren een tekening aan je mama?

fotograferen   Mijn zus fotografeerde vorige week een zonsondergang.

- Ik kan woorden benoemen als samenstelling of afleiding. Bij een afleiding kan ik het voor – en/of achtervoegsel aanduiden.

(Tekstboek A pagina 62 – 63 en themabundel klimaat + extra oefeningen op Moodlecloud.)

1. Kleur in deze woorden (afleidingen) het grondwoord:

oer**dom** – **pijn**loos – **konink**lijk – aarts**tel**ijk – **schul**dig – ver**ge**ven

2. Kleur in deze woorden (afleidingen) het voor – en/of achtervoegsel:

boer**in** – **ver**gissen – **on**kruid – **her**kennen – **hop**elijk – **on**eerlijkheid

3. Maak twee samenstellingen met het zelfstandige naamwoord

Bijvoorbeeld: *kind* → *kinderopvang, kinderdroom*

liefde → _____

school → _____

brood → _____

- Bij een gegeven tekst tips geven om de tekst aantrekkelijker te maken. (themabundel talenten)
- Genieten in Nederland. 3 dagen. Ontvangst met welkomstdrankje. 2x overnachting. 2x uitgebreid ontbijt. 1x heerlijk 3 – gangen à la carte diner op de dag van aankomst. Informatiepakketje van de omgeving inclusief fiets – en wandelroutes. Gratis WiFi. Gratis parkeren.

- ➔ Deze tekst kan je aantrekkelijker maken door:
- Gebruik te maken van titels en tussentitels,
  - Je tekst te verdelen in alinea's,
  - Je lettertype aanpassen (**vet**, *cursief*, ...),
  - De lay – out aantrekkelijk te maken met een afbeelding, prent, ...

- Synoniemen, homoniemen en homofonen (Themabundel talenten)
1. Zet deze woorden in de juiste kolom: aardig, pad, lief, bank, sterk, gespierd.

synoniemen		homoniem
aardig	lief	pad
sterk	gespierd	bank

2. Welke betekenissen hebben deze homofonen?
Als je een woord niet begrijpt, zoek het dan op in het woordenboek.

Voorbeeld:

bereiden *iets klaarmaken*

berijden *ergens op rijden (bv. een paard berijden)*

leiden In een bepaalde richting doen gaan, voeren, brengen.

lijden Pijn of verdriet hebben, schade aanrichten.

veilen In het openbaar verkopen.

vijlen Met een vijl bewerken.

rouw Het treuren, vooral om iemand die gestorven is.

rauw Ongekookt.

meid Meisje, jonge vrouw.

mijt Stapel hooi of hout.

- Spreekwoorden opzoeken in het woordenboek.
(Themabundel talenten)

Een vos verliest wel zijn haren, maar niet zijn streken.

Wat is de betekenis van het eerste spreekwoord?

Oprakelen wat lang geleden gebeurd is.

Wat is de betekenis van het tweede spreekwoord?

Men houdt altijd zijn aangeboren karaktertrekken.

- Ik weet wat ik kan weglaten uit zinnen.
(zie Boodschap in het toilet van thema Kuifje)
1. Alle zinsdelen bevatten interessante informatie. Toch zijn er zinsdelen die niet echt nodig zijn om een juiste Nederlandse zin te hebben.

Hou je een juiste Nederlandse zin over als je het onderstreepte zinsdeel weglaat? Indien ja, zet dan een kruisje voor de zin.

_____ Rond december vieren de joden Chanoeka.

x Rond december vieren de joden Chanoeka.

_____ De Kerstman bewaart de cadeautjes in een speciale zak.

x De Kerstman bewaart de cadeautjes in een speciale zak.

_____ De familie maakt veel lekker eten klaar.

_____ Wij vieren Nieuwjaar op 1 januari.

x De sneeuwvlokjes dwarrelen opeens omlaag.

□ Toets schrijven, begrijpend lezen, spreken en luisteren:

- Zorg er voornamelijk voor dat je voor aanvang van de toetsenperiode uitgeslapen bent!
- Pas alle strategieën toe die we in de klas hebben gezien - zoals de vragen op voorhand lezen - en blijf bij je eerste antwoord!
- Wacht niet te lang om je spreekopdracht te maken, de week voor je spreekbeurt moet je voorbereiding eigenlijk al af zijn. Zo kan je tussendoor voldoende voor de spiegel oefenen zoals je voor de klas zou doen.

Een goede voorbereiding is het halve werk!

Iedere dag een kwartiertje lezen blijft ook belangrijk!

